

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

Pe unu an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.
România și străinătate:
Pe an 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

Oserii garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorile nefranțate nu se primesc. — Manuscripte nu se raprimă.

N° 78.

Vineri, 10 (22) Aprilie.

1887.

Brașov, 9 Aprilie 1887.

Timpu trece iute și este neapăratu de lipsă ca în ajunulu conferenței noastre generale electorale să ne lămurim asupra unor cestiuni de căpeteniă.

Vom continua astăzi cu analiza convocării comitetulu centralu din Sibiu dela 5 (17) Aprilie. a. c.

Se dice în această convocare la alineatul alu treilea: „alesu pôte fi în delegațiune (adeacă ca delegatu la conferință) ori-care Român, chiar și decă nu locuesce pe teritoriulu cerculu respectiv, sub condițiune însă ca să fi fostu trecut nesmintitu în listele electorale ș. c. l.“

Este caracteristicu, că atât în cercularulu dela 7 Martie a. c. câtu și în convocarea din vorbă comitetulu se adresează la alegătorii români în genere și nu un altă condițiune pentru alegerea în delegațiune, decâtu ca respectivulu să fiă Român și să aibă dreptu de alegere.

În privința această comitetulu s'a abătutu încâtva dela praca urmată în perioadele trecute electorale.

În anul 1881 comitetulu de atunci a fostu convocat prin apelulu său dela 9 Martie adresat cătră alegătorii români din Transilvania și Ungaria, un felu de conferință constituantă, căreia i-a propus următoarea ordine de zi: a) Stabilirea atitudinii față cu alegerile dietale. b) Organizarea partidei naționale. c) Stabilirea unei programe de acțiune comună a Românilor din Transilvania și Ungaria.

Conferința din 1881 a rezolvat aceste trei puncte, a stabilit atitudinea alegătorilor, a organizat partida națională cum a organizat o și a stabilit o programă de acțiune comună, tôte în cea mai bună înțelegere și cu unanimitate, constatându-se astfel că nu există mai multu între alegătorii români diferență de partidă.

Comitetulu executiv alesu de conferința dela 1881 a încetat prin urmare de a mai fi unu comitetu alu colectivității alegătorilor români și a luat titlulu de „comitetu electoralu permanentu alu partidei naționale române“, și așa tôte apelurile sale din 1884 comitetulu de atunci le-a adresat cătră alegătorii români *aderenți ai partidei naționale române*, cari reprezentau de faptu totalitatea Românilor din Transilvania și părțile ungurene și bănățene.

În consecință același comitetu prin cercularulu său dela 10 Februaru 1884 a stăruitu ca „*aderenții partidei naționale române*“ să se organizeze cum se organizează și celelalte partide politice din țară și în apelulu său dela 12 (24) Martie 1884 privitoru la alegerea de delegați pentru conferința generală din acelu an a stabilitu că „alesu ca delegatu pôte fi ori-care alegătoru român *aderent alu partidei naționale române* și cu dreptu de alegere“ etc.

Afară de această s'a mai recomandat atunci tuturor „*membriloru partidei*“ ca nici într'o privință să nu se angajeze cu nimeni până ce voru cunoște conclusele conferinței generale.

Pôte că nu ne-ar fi bătutu la ochi deosebirea mai susu indicată dintre tectulu actelor comitetulu de față și acele ale comitetulu din periodulu trecut electoralu, decă nu am vedé că acum în ajunulu conferenței se răspândesc de ici și de colo nisce păreri cu privire la alegerea delegaților, cari nu conglăuesc nicidecum cu linia de purtare, ce ni se împune tuturor în urma angajamentelor seriose luate în fața națiunii la conferința din 1881.

De unu timpu încôce vedem că unii se silesc a descoperi diferite nuanțe, ba chiar și partide între noi și pretind că la alegerea delegaților pentru conferința generală să nu se ia în deosebită considerați credeulu politicu alu candidaților, ci numai caracterulu lor privat.

În aceste svêcoliri noi vedem o abatere dela cărarea cea bună pe care am pășitu la 1881 și această abatere o considerăm ca unu mare pericolu pentru solidaritatea noastră națională în viitoru.

Noi până acum nu cunoșcem în sînul nostru altă partidă decâtu aceea care a primitu programulu de acțiune dela 1881, recunoșcem însă că se află între noi particulari, cari au intrat în partida guvernulu și cari prin urmare facu parte dintr'o partidă străină. Unii din aceștia au încercat a forma și în sînul populu nostru o partidă guvernamentală, dér n'au reușitu.

Este claru așadér, că busola după care trebuie să se orienteze toți alegătorii români la alegerile pentru conferință nu pôte fi în împrejurările de față decâtu programa dela 1881 și datorii sunt prin urmare ca pe lângă onestitate și tăria de caracter să se convingă, decă mandatarii lor aderă său nu la acea programă și numai în casulu dintăiu să-i trimită la conferință.

Dér vom mai reveni.

Convocare,

la conferința electorală a partidei naționale române din Ungaria și Transilvania.

Conformu îndatoririi luate asuprași prin cercularulu său alu cincilea din 7 Martie n. alu anulu c.: subscrisul comitetu alesu în ședința conferinței electorale din 3 Iuniu 1884 convoca prin această o nouă conferință electorală pe ziua de 7 Maiu (25 Aprilie st. v.) la Sibiu.

Convinsu pe deplin despre imperioasa necesitate de a se pune din nou în discuțiune serioasă și calmă ținuta ulterioară a partidei noastre față cu alegerile dietale destinate a se face pe unu periodu de cinci ani, comitetulu presupune, că cel puținu în cele 84 cercuri electorale, cari au fost reprezentate prin delegații lor în conferința din Iuniu 1884, până acum s'au organizat cluburile și că nu lipsesc altceva, decâtu că acelea să-și alegă bărbați de încredere câte doi de fiecare cercu electoralu, ca și în conferințele electorale anterioare.

Alesu pôte fi în această delegațiune ori care Român chiar și decă nu locuesce pe teritoriulu cerculu respectiv, sub condițiune însă, că să fi fostu trecut nesmintitu în listele electorale autenticate și — în urmarea dispozițiunilor mai nouă — să fiă provăditu cu certificat despre acelu dreptu alu său, fără care nimeni nu mai este admis a reprezenta pe alegători.

În plenipotențele, cari se dau delegaților de cătră cluburi, numele și conumele, pozițiunea socială și domiciliulu să fiă scrise câtu se pôte mai esact.

Dorința de a se alege numai delegați de aceia, cari voiesc și potu participa la conferință, se înțelege de sine.

În fine comitetele cluburilor sunt rugate a încunosciița pe subscrisul comitetu centralu de urgență despre rezultatulu alegerii delegaților prin adresa cătră presidiulu comitetulu centralu electoralu în Sibiu strada Urezului (Reisergasse) Nr. 25.

Sibiu, 17/5 Aprilie 1887.

Comitetulu centralu electoralu alu partidei naționale române din Ungaria și Transilvania.

Armata României.

„Correspondance de Pesth“ află dela bărbați de specialitate din înalte cercuri militare, că organizarea armatei române, instrucțiunea teoretică și practică a corpulu ofiteresc român din tôte speciile de arme, precisiunea și puterea de rezistență a infanteriei române, precum și peste totu progresele cele mari, ce le au fă-

cutu puterea armată română și tôte instituțiunile militare ale regatulu România, față cea mai mare onore geniulu organizatoru alu regelui Carol și guvernulu român. Naturalulu raportu amicalu între Austro-Ungaria și România nu pôte decâtu să câștige prin această, deoțce monarchia austro-ungară are cel mai mare interesu, ca România și prin întărirea puterii sale armate să fiă tare și independentă. După părerea celorl dintăiu autorități militare ale monarchiei, regatul România, cu rezerva ce o are în Austro-Ungaria, este în pozițiune a-și apăra teritoriulu său în contra unei invasiuni ruse. Armata română gata completu de mobilizare constă acum din următoarele trupe: 10 bataliune vânători, 16 bataliune infanteria, 72 bataliune dorobanți, 4 bataliune trupe de geniu, 4 regimente cavaleria regulată, 1 regimentu gendarmi călări, 12 regimente cavaleria de rezervă (călărași), 8 regimente artileria, în sumă de 96,000 omeni infanteria, 14,000 omeni cavaleria, 12,000 omeni artileria. Decă la acestea se socotesc milițiile și glotele, România pôte ridica 200,000 omeni, în casu de nevoie o armată de 250,000 omeni, care cu Bucureștii fortificați ca basă de operațiune pôte necondiționat impede pe Rusia d'a ocupa regatul România, spre a ajunge în Bulgaria.

Din afară.

Distincțiunea împărătescă, de care avea să fiă împărțitu Giers de cătră Țarul, cu ocaziunea sărbătorilor Pasciloru gr. or., până acum nu s'a făcutu. Ministrulu de externe rusu n'a devenitu nici cancelar alu statulu, nici n'a primitu marea cruce a ordinulu Vladimiru său autografulu împărătescu despre care se vestise și care avea să exprime încrederea Țarulu în politica sa. Această împrejurare dă pricină la diferite comentarii.

Precum se vestesc din Constantinopolu, guvernulu rusu a comunicat Porții, că în currendu se va adresa cătră puteri cu propuneri hotărâte pentru rezolvarea cestiunii bulgare.

Exarhulu bulgaru și-a exprimatu desaprobaria sa mitropolitulu Clementu asupra activității politice a acestuia din urmă. De asemenea se observă în sînul preoțimii bulgare de josu o mișcare intensivă în contra atitudinii politice a numitulu mitropolit. E probabilu, că mitropolitulu Clementu, în casu când nu s'ar decide a se mărgini cu totul pe terenulu datoriloru sale bisericesci, va fi silitu să se retragă.

De câte-ori s'au răspândit șgomote despre înarmări în Muntenegru, organulu oficial alu guvernulu din Cetinje, „Glas Crnogorca“ le-a desmintit. Acum vine diarul „Srpski List“ din Zara, care își are informațiunile din același isvoru ca și numitul organu oficialu, și publică o corespondență datată din Constantinopolu, dér precum se vede inspirată din Cetinje, în care nu numai că se confirmă înarmările muntenegrene, ci dă a se cunoște și tendința și direcțiunea acestor pregătiri. Se dice că reprezentantulu Muntenegrulu pe lângă Pôrta, d. Rakics, întreatu fiindu forte amicalu despre aceste înarmări, a răspunsu, că Muntenegru se înarmază și elu ca tôte celelalte state mari și mici, fără să amenințe pe cineva, cu atât mai puținu pe Pôrta. Corespondentulu adauge, că Muntenegru își îndreptă atitudinea sa cătră Turcia cu totul după esemplulu Rusiei. Rusia aș stă bine cu Turcia, totu așa și Muntenegru. Între Rusia și Turcia nu va fi de astădată nici o ciocnire, prin urmare nici între Muntenegru și Turcia. Înarmările muntenegrene nu amenință nicidecum pe Turcia, ci pe altcineva.

SCRILE DILEI.

Are de gându biroulu clubulu electoralu român din Brașov să convoce o adunare a tuturor alegăto-

rilor nostri din comitat și când? Ori voiesc să amâne lucrul la calendele grecești. Cerem grabnic răspuns.

—x—

Precum se scrie din Timișoara, cu ocaziunea revistei de primăveră ce s'a ținut cu garnisóna de acolo, comandantul de corp de contele Degenfeld-Schonburg a comunicat oficerilor adunați, că *Maiestatea Sa monarhului va veni în Ardeal* la manevrele finale ce se vor face între corpurile din Timișoara și din Sibiu.

—x—

Grea acuză înaltă un corespondent al lui „Kolozsvár” contra *inteliginței românești* din părțile nordice ale Câmpiei. Se află nisece inteligenți români în Téca și corespondentul ungar, care vrându să fericescă pe conaționalii lor, le smulgă acestora și pământul de sub picioare. Ei au mijlocit să se facă o comasație în comuna Artiud (Szászkered) și prin această comasație și-au croit un teritoriu de 150 jugere pământ, deși mai înainte n'aveu acolo nimic. Nu vrându să dăm creșmânt acestor aserțiuni, dér sperăm că respectiva inteligență română se va grăbi a șterge pata ce i-o face corespondentul foicei ungurești. Mai vorbesce acest corespondent despre adunările cercurilor electorale românești pentru denumirea delegaților la adunarea generală din Sibiu. El întreabă, póte-se óre concede, o astfel de adunare electorală? Se póte concede, ca o adunare din Sibiu să aibă colorit de adunare a țerei și de adunare de deputați? Din punct de vedere constituțional la nici un casu — dice el — nu se póte concede și știindu-se înainte despre ținerea acestor adunări, nu se póte mira în deajuns, cum de totuși nu se împedecă. — Le dăm jupânilor dela „Kolozsvár” sfatul, să mai ia lecția de constituționalism, înainte de a redaeta un diar, altfel vorbindu flécuri se facu de ristu.

—x—

Aflăm că *corpul oficerilor din garnisóna de aici și din împrejurime* va arangia în cursul acestei veri câteva petreceri în casa de dare la semn (Shützenhaus) sub Tâmpa. Petrecerile vor consta din dare la țință, și pentru dame cu puscă de salon, jocu de popice și diferite alte jocuri de societate în liberu, terminându-se tóte aceste cu petrecere de dansu în sala cea mare din etagiul de sus. În cursul acelei după-améde musica militară va cânta înaintea casei de dare la semn. Comitetul s'a constituit deja și s'a pus în înțelegere cu comitetul reuniunii de dare la semn. Ni se spune că în 7 Maiu se va da prima petrecere de felul acesta.

—x—

Ministrul de interne a adresat tuturor jurisdicțiilor o ordinațiune-cerculară, prin care arătând marea mortalitate între copii le provóca să promoveze după putință înființarea de asiluri (grădini) de copii. În comune unde înființarea de grădini permanente de copii ar fi împreunată cu mari jertfe materiale, să se creze cel puțin asiluri de copii pentru lunile de véră, de óre-ce părinții sunt ocupați cu deosebire pe câmp. — Românii ar trebui să se gândescă seriosu la înființarea de grădini (asiluri) de copii, până ce nu se pomenescu cu asiluri de maghiarizare.

—x—

În ședința de Sâmbăta trecută a comitetului administrativ al comitatului Brașov s'au cetit rapórtete lunare din care estragem următoarele: Numérul arestanților în închisorile judecătorești ale acestui comitat a fost la finele lui Februarie 145; la carl vinu în cursul unei Martie 31; liberați au fost 57, deci au

rămasu la finele lui Martie 119, dintre carl 103 judecați, 4 sub apelu, 12 în cercetare. Starea sanitară a comitatului nu se póte numi favorabilă, deóre din cauza pojarului a trebuit să se închidă mai multe școle cu deosebire evangelice în Crisbav, Nou, Rotbav, Codlea și Ghimbav. Diferita încă s'a ivit. S'a anunțat medicului primar și o persoană cu trahomă. În St.-Petru s'au descoperit asemenea 15 casuri de trahomă, în Apața 1 casu. Restanța dărilor e de 21,417 fl. 92 cr. Visitarea școlólor e pretutindenea în progresu coréspunđetóru. Trei clase din scolele populare gr. or. mixte din Brașovul vechiu și din Scheiu sunt atât de impopulate, încât s'a cerut la améndou sistemisarea unui altu treilea învățător. Esamele la școlele de repetițiune organizate în legătură cu școlele comunale și de stat au datu rezultat favorabilu.

—x—

Din incidentul *jubileului* P. S. S. domnului Episcopu Ioan Popasu, inteligența română din Caransebeșu arangéza la „Pomul verde” Marti în 26/14 Aprilie 1887 un balu festiv. Inceputul la 8 óre séra. Comitetul arangiatoru. Ivitarea servesc ca biletu de intrare. — De asemenea în Brașov se va da Lunu séra, totu din incidentul acestui jubileu, un banchetu.

—x—

Părechea regală sârbescă va visita, probabilu, în zilele acestea pe M. Sa Impărătesa Elisaveta la Mehadia.

—x—

Din pašaliculu Bistriței ne vine scirea, că inspectorul scolar al comitatului Bistrița-Năsăud a provocat oficialu comuna gr. cat. Hârina, „să procure o cameră de învățământ potrivită pentru școla ei confesională, căci în casu contrar trebuie să procedă în contra ei în sensul prescripțiilor legii. Localulu actualu, în care se ține școla, n'ar fi o cameră de învățământ, ci de locuit, în care s'ar afla și un răsboiu de țesut. Afară de acesta, se află și alte mai multe rele, învățătorulu ar ave pe anu o léfă numai de 40 fl. și n'ar cunósce de locu limbă maghiară.” — De curéndu hotezatu inspectoru scolaru și-a pus în gându să câștice „lauri de patriotismu” kulturegyletist. Ocrotit de Banffy-pașa continuă răsboiulu de nimicire în contra școlólor confesionale.

—x—

Cercul Orăștiei a ales în adunarea sa dela 19 c. delegați pentru conferința electorală din Sibiu pe d-nii: Dr. Ioan Mihai și Samuil Popu, advocați în Orăștie.

—x—

Ceangăii, carl în zilele trecute sosiseră din Bucovina cu 56 caré spre a se coloniza în Ungaria, în trecerea lor au căpétat în Bistrița 54 fl. 10 cr., în Tergu-Mureșulu 50 fl., în Alba-Iulia 40 fl. și 2 caré cu fenu. — Slabe ajutóre le dau „patrioții”. Bieții Ceangăi vor fi făcutu ochii mari de atăta „dărnicia”.

—x—

Societatea de lectură a tinerimei dela institutul pedagogico-teologic gr. or. român din Arad va ține ședința publică în Daminea Tomei 12/24 Aprilie a. c. în sala cea mare a institutului. Inceputul la 7 óre séra. Ofertele maritimóse în favorul bibliotecii Societății se primescu cu mulțamită și se vor chita pe calea publicității. Programa: 1. „Cuvéntu de deschidere” rostitu de d. profesor Vasile Mangra, ca președinte-conducător. 2. „Hymnul naționalu” de E. A. Hübsch executat de corulu instrum. 3. „Bogdanu în Polonia” poesiă de D. Bolintineu, declamată de George Micluș, cl. c. II. 4. „Trădarea Basarabiei” de St. Vasilianu,

executată de corulu vocalu. 5. „Trois Duos” duetu pe 2 violine de Ch. Dancla op. 60, executat de Nicolae Chicin cl. c. II. și Demetriu Muscanu cl. c. III. 6. „Isvorul bunei-stări materiale este economisarea” disertațiune de Alexandru Mișu cl. c. II. 7. „Romanța” executată de corulu instrum. 8. „Cântec Sicilianu” de C. Porumbescu, executat de corulu vocalu. 9. „Garda Seraiului” poesiă de V. Alesandri, declamată de Ioachim Turcu cl. c. III. 10. „În pădure” și „Vânătorulu” de T. cav. de Flondor, executat de corulu vocalu. 11. „Mama este cea dintéu și cea mai puternică educátore a fiiloru săi”, disertațiune de Tr. Vașan cl. c. III. 12. „Hugoții” de Meyerbeer, executat de corulu instrum. 13. „Marșulu român” de I. Vidu, executat de corulu vocalu. 14. „Rahova-Galop” de C. M. Cordonianu, executat de corulu instrumentalu.

—x—

În Făgărașu s'a întemeiat o comună bisericescă unitară.

—x—

În Perșiani a ars casa lui George Vlădăreanu, suferind o pagubă de 20 fl. Pe Dealu-Turla lângă Almașu au ars lui Ioan Coconea locuința și grajdulu împreună cu unu vitel.

—x—

În comuna Coronca din Sécuime, în apropiere de Tergulu Mureșulu, locuitorulu Todoru Moraru Aximie, omu cu avere și renumit precupețu, în etate de 55—60 de ani, fu aflatu la 14 Aprilie omorit în odaia sa într'unu modu bestial. Patru degete dela mâna dreaptă îi erau tăiate, mai multe împunsături și tăiatu de cuțit în diferitele părți ale corpului, gâtulu tăiat în mai multe locuri până la os etc. S'au furat precum se dice 2000 fl. în bani gata; în buzunarulu nefericitei victime s'au aflat încă 64 fl., pe carl ucigașulu se vede că nu-i va fi aflat. S'a pornit cercetare. Locuitorulu de acolo Székely Iozsef cădu în bănuială, pentru că cu altă ocaziune amenințase cu gróznică răsburare pe Todoru Moraru, fiindcă acesta nu i-a dat adăpostu peste nópte. În dimineața următoare Székely Iozsef fugise din sat, dér fu prins în Tergulu-Mureșulu. La interogator negase mai întâi totul, dér pe urmă mărturisí, că el e făptuitorulu crimei. La comiterea crimei, mărturisí el, l'a indemnătu póta de jăfuire. Astădu își așteptă în arestu pedepsă meritată.

—x—

Diarele din Roma anunță, că Regina României va sosi în curéndu acolo spre a visita pe suveranii Italiei.

—x—

În zilele trecute *directiunea căilor ferate române* a făcut esperiențe cu unu aparat inventat de un inginer român și destinat a înlocui materialulu de ars carbunii și lemnele, prin păcură. Aceste esperiențe se dice că au dat unu rezultat satisfăcător.

—x—

Buletinulu societății funcționarilor publici din România e titlulu unei foi noue ce apare odată pe săptămână în București, avéndu misiunea d'a promova interesele societății și ale funcționarilor. Îi dorim trau lungu.

—x—

În a doua ședința a *congresului didactic din Iași* au fost la ordinea zilei 3 chestiuni și anume: 1. Recrutarea membrilor corpului didactic; altu 2. Judecarea membrilor corpului didactic, și altu 3-lea Aprobarea cărților didactice. După lungi debateri, Congresulu a admis 1: că pe viitor profesorii și profesórele cursului secundar se vor recruta numai prin con-

FOILETONU.

Chiuiturí séu hore de jocu de pe lângă Oltu.

culese de I. Georgescu.

Vai mândru'o cum te-ași bate,
Dér mi'su mânil legate
C'unu firu de mătase neárá,
Nu te potú bate de dragá.

Vai mândru'o dragi ne-avemú,
Sé ne luámú nu putemú,
Căci suntemú rude de-aprópe,
Protopopulu nu slobóde,
Dér vomú merge la Vlădica,
Că cunună pe nimica.

Frunđa verde ș'o frunđuță,
Ce mi-i mie d'o mândruță,
Ca codrului de-o frunđuță,
Eu din capú voiu clătina,
Șepte, optú mi-oiú căpéta,
Și când ochii 'i voiu deschide,
Doušprece m'orú cuprinde.

Scii tu mândru'o ce diceamú,
Când noi améndoi ședeamú,
Că nu este omú pe lume,
Pe noi sé ne despreune?
— Eatá mândrá s'au aflatú,

Pe noi ne-au despreunatú,

Spală-mi maică hainele,
Că plécă cătanele.
— Dragulu maici le-am spălatú,
Numai nu ț'i-s'au uscatú.
— Fiá maică și mai ude,
C'asa 'sú bune la régute.

Plänge-mé maică cu dorú,
Că și eu ț'i-am fostú ficiórú.
Ț'i-am luatú boulu de cornú,
Și ț'i l'am pusú la ogórú.
Când au fostú la séménatú
Neamțulu cătaná m'au luatú,
Și mi-a pusú pușcuța 'n brațú,
N'a băiete sé te învățú.

Cătânire-ași cătâni,
Numai pușca de n'ar fi.
Pușca și oțelele,
Carl 'mi mănecá șelele.

Vai urite cum te-ași vinde
Dracului, de te-ar cuprinde;
Vai urite cum te-ași da,
Dracului de te-ar lua.

Fetele din satulu nostú,
Totú întreabá de frumosú;

Dér frumosulu nu'i la le,
Că 'i la badea pe curele,
Și în tégú la ruminele.

Veciná gălbinióasă,
Ce ești pe min' mánioasă
Și pe máicuța pismóasă
Că ce m'au făcutú frumosá.
Eu pahariu nu ț'ilú beau,
Ibovniculu nu ț'ilú iau,
Nu ț'ilú iau, că nu'mi trebuie,
Numai ca sé'ți facú mániá;
Nu ț'i 'lú iau, că nu ț'i-lú placú,
Numai în ciudá sé-ți facú.

Pán' eram de nu iubeam
Unde mé culcam durmeam;
Dér acum de când iubescú
Mé culcu, nu mé odihnescú,
Punú capulu pe căpétáiu,
Și gândescú la tin' întâiu.

Méi bădi'o Constantine,
Ardá cămașa pe tine.
Cum arde inima 'n mine,
Cum arde și se topesce,
Și trupșorulú mi'lú slăbesce.

De-ar fi dorulu vëndetóru,
Eu m'ași face-unu negustóru,

S'ași pune șatra la pórtá,
S'ași vinde la lumea tótá.
S'ași pune șatra în pragú,
S'ași vinde la dorú cu dragú.

Cine iubescé și lasá,
Créscá 'i mărácini în casá,
Sé nu 'i pótaocoli,
Pán s'o 'ntórce a iubi.

Vai bădița dragi ne-avemú,
Ne-amú vedea dér nu putemú,
Că suntemú ceva departe,
Douš dealuri ne desparte,
Douš dealuri ș'o pădure,
Ș'o casá de mánăstire.
Hai dealulu sé 'lú surupámú,
Și pădurea s'o tăimú,
Și la casá focú sé 'i dămú
Ș'améndoi sé ne luámú.

Bădița de peste dealú,
Ar' veni și n'are calú,
Pentr'unu puiu de omú frumosú,
Va veni elú și pe josú.

Peste Muréșu peste téu,
Ardú douš lumini de séu,
Diua plouá nóptea ninge,
Nimeni nu le póte stinge,
Făr' inima mea când plänge,
Și vérsá lacrémí de sánge.

cursu și altă 2-lea: să se înființeze școli normale și pentru fete.

—x—

„Gazeta Săteanului” dela 5 Aprilie c., ce apare în Râmnicul Sărat, a apărut încadrată în negru, anunțându încetarea din viață a soției redactorului fetei Maria Dănculescu, în etate de 25 ani. — Tritememul tristatului soț condolențele noastre.

—x—

Diarul „Narodny Listy” pledază pentru introducerea în bisericile Slavilor catolici a liturghiei slave. În acest mod, ține diarul slav, se va pune capăt conflictului ce există de 800 ani între Papa și Slavii.

—x—

Teatrul unghuresc. Astă-seră se va juca „Felhő Klari”, dramă originală în trei acte, premiată cu 100 galbini, scrisă de Ratkay, muzica de Erkel. Vineri nu va fi reprezentațiune, ér Sâmbătă se va juca marea operetă „Koldusdiák”.

Academia română.

Raportul d-lui secretar general D. A. Sturdza asupra lucrărilor sesiunii generale din 1887.

(Fine.)

VII.

Președintele nostru actual, d. Kogălniceanu, a adus în discuțiune propunerea de a se interveni la guvern spre a se întreprinde reconstruirea în Bucuresci a cunoscutului monument dela Adam Clissi, monument învelit cu basereliefuri, din cari o parte sunt aduse în muzeul național. Considerându dificultățile mari cu cari ar fi împreună această reconstruire, pentru că forma și decorațiunea monumentului nu sunt încă pe deplin cunoscute, d-văstră ați exprimat dorința, ca pețele sculptate din acest monument să continue a fi transportate în muzeul național, unde se vor putea studia de arheologi, lăsându-se ca propunerea d-lui Kogălniceanu să se ia în desbatere mai târziu.

VIII.

Academia a acordat în această sesiune patru premii în sumă de lei 15,500.

Premiul asociației Craiovene pentru înaintarea învățământului public de 1,500 lei, destinată celei mai bune cărți didactice publicate în anii 1883—1886 a fost acordat d-lui doctor C. C. Codrescu pentru scrierile sale *Compendiu de Higiенă și Manual de Medicină Populară*, cari singure au fost prezentate la concursul acestui premiu și cari au fost cu căldură recomandate la premiere de unanimitatea comisiei însărcinate cu studierea lor.

Premiul Naturelui Herescu de 4,000 lei a fost acordat d-lui I. I. Roșca pentru scrierile sale dramatice *Fata dela Cozia și Lăpușeanu*

Premiul Lazaru de 5,000 lei pus la concurs pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului *Flora descriptivă a unui județ din România*, după alegerea comisiunii, a fost acordat autorului lucrării prezentate cu titlul *Flora Dobrogei*. Deschidându-se piiculu cu numele autorului s'a constatat că această lucrare este datorită învățatului botanist, colegului nostru, dr. Brandză.

Premiul Eliade Rădulescu de 5,000 lei a fost dat d-lui T. Văcărescu pentru scrierea sa *Luptele Românilor în rebelul din 1877—1878*, publicațiune meritorie atât ca epocă literară, cât și ca scriere istorică. Academia a vădit cu fericire în această carte o espunere clară și temeinică a acelor fapte naționale, căci au întemeiat regatul României și au ridicat sus prestigiuul numelui românesc.

Mai puțin norocoasă a fost Academia cu traducțiunile din Cicerone, cari s'au prezentat la concurs. Raportul d-lui colegu Quintescu asupra acestor traduceri a arătat nesuficiența lor, din care cauză ele nu au putut fi premiate.

Pentru studiarea publicațiilor și a manuscriselor ce se vor prezenta la concursul anului viitor, ați ales comisuniile prevăzute de regulament.

IX.

Comisiuni speciale au fost însărcinate de d-văstră cu cercetarea lucrărilor executate de delegațiune în decursul anului încetat precum și cu esaminarea operațiilor casei. Din rapoartele acelor comisuni d-văstră ați luat cunoștință despre modul cum a fost administrată Academia în anul trecut și ați dat aprobarea și deslegarea d-văstră asupra acestei administrări.

Comisiunea permanentă a bibliotecii va prezenta relațiunea sa asupra creșterii și bunei păstrării a colecțiilor științifice ale Academiei. D-văstră ați dat aprobarea lucrărilor bibliotecii.

X.

Prin încetarea din viață a colegului nostru, G. M. Fontanin, s'a făcut un loc vacant în secțiunea literară. În această sesiune procedându-se la alegerea unui nou membru și secțiunea literară prezintă 2 candidați cu paritate de voturi, d-văstră, în conformitate cu art. 24 din Statute, ați decis a amâna alegerea până la sesiunea viitoare.

Ați ales membru onorar pe d. H. Bailon, unul dintre cei mai iluștri botaniști de astăzi.

După propunerea secțiunii istorice ați ales membru corespondent la acea secțiune pe d. Ionu Kallenderu, pentru studiile și scrierile sale asupra dreptului roman.

La secțiunea literară ați ales de membri corespondenți pe d. arhitectul A. Lecompte du Nouy, pentru însemnatele sale lucrări artistice, pe d. profesorul I. Bianu, pentru lucrările sale filologice, pe d. St. Vergolici, pentru studiile sale literare, pe d. Teodoru Burada, pentru

publicațiunile sale de literatură populară și de musică, și pe d. A. Naum, pentru scrierile sale literare.

XI.

Pentru executarea lucrărilor hotărâte în această sesiune și pentru conducerea activității Academiei în anul viitor, ați ales de președinte pe venerabilul nostru coleg M. Kogălniceanu și de vice-președinti pe d-nii colegi Hajdeu, Bariț și Fălcoianu.

Sesiunea generală pe care o închidem astăzi, a fost precum se vede din această repede relațiune ocupată cu numeroase și variate chestiuni științifice și administrative. Der pe lângă lucrările noastre comune, secțiunile s'au ocupat de lucrările speciale, cari se țin de domeniul activității lor și în special secțiunea istorică a dezvoltat în timpul acesta o activitate, care merită a fi recunoscută.

Agatha Bărsescu în Peșta.

La începutul lunei Aprilie, d-ra Agatha Bărsescu a luat parte la trei reprezentații în teatrul german din Peșta. Chiar la prima reprezentațiune abia se ivise pe scenă și toate privirile publicului erau ațintite spre ea. „Pester Lloyd” face d-rei Bărsescu mari laude. Eă ce ține numele fetei :

„În teatrul german a jucat multă simpatică artistă d-ra Bărsescu, membră a teatrului curții din Viena. Toate locurile erau cumpărate de mai înainte și publicul era atât de numeros, încât nu mai puteai străbate. În rolul lui Hero din *fermecătorea și melodiosa piesă* a lui Grillparzer: „Des Meeres und der Liebe Wellen”, era atât de încântătoare în cât nu o puteam admira în deajuns. Din acest moment efectul ce l făcea creștea necurmat. Fie-care mișcare, fie-care espresiune redeștepta în inimă cele mai vibrătoare simțiminte. Elementul erotic elen nu putea să fi reprezentat mai mișcător și mai caracteristic decât cum l reprezintă d-ra Bărsescu, care este o adevărată tragediană sentimentală de primul rang. Chiar și din vocea ei sonoră, dulce și melodiasă, se vede că a fost predestinată pentru asemenea carieră. Ochii ei negri fermecători și adânci pînă întru, mișcărilor ei însuflețite, precum și imensele ei vibrații ale inimei acompaniau muzica în modul cel mai excelent. Accentul strein, care abia se aude, nu turbură cătuși de puțin armonia ei din contră pare că a celor accentu môle în intonație d o plăcută nuanță coloritului fundamental al sentimentalismului. Acest ton môle și dulce e departe de orice monotonie. În mod admirabil artistic scia d-ra Bărsescu să prezinte visurile și nepăsările fericitorilor amorașii. Tonul, mișcarea, gestul păreau că te topeșu de dor, căci în ele se manifestau un fel de descriere modelu a beției iubirei. Ea scia să înfățișeze șfiala fetei cu atăta artă și cu o voce atât de dulce în cât în acest estast al ei părea a fi adevărată vizitoare fericită. Deșteptarea din vis și aprinderea focului mâniei dovedeau că d-ra Bărsescu e indemănatecă și în întrebuintarea accentelor puternice și eroice. De o frumusețe plastică și mișcătoare era Hero al d-șorei Bărsescu mai cu sémă în scena morții, care asemenea era înfățișată cu o măiestrie academiciană. În genere, d-șora Bărsescu prin grația și farmecul ei a ajuns să arate, ce este sublimul în artă și publicul izbucnind într'o adevărată furtună de aplause. d-șora Bărsescu a fost de nenumerate ori chemată pe scenă oferindu-i-se un frumos buchet. În d-șora Bărsescu am cunoscut un mare și excelent talent deosebit în cât în arta sa de tragediană nu prea va întâmpina rivale.”

Despre beția și bețivii.

Sub titlul acesta publică „Revista Politică” un articol, din care estragem următoarele:

Înțelepții cei vechi descriu patima beției prin următoarea parabolă: Lui Noe, care după cum se spune a descoperit vinul și a abusat de puterea lui, i s'a arătat dracul. Acesta a udat viț de via cu sânge de miel, de leu, de momită și de porc. „La ce faci această, întrebă Noe?” — Dracul îi răspunse amenințându-l: „Decă vei bea un pahar din vinul acesta, vei fi vesel și nevinovat ca un miel; decă vei bea două, vei fi inimos și tare ca un leu; decă vei bea trei, vei face nebunii și te vei schimonosi, ca o momită; decă vei bea patru s'au mai multe, vei decăde până la porc, și te vei tăvăli în tină ca și densusul.”

Marele Macedonean, care a învins o lume întregă, nu s'a putut reține, și a căzut și el victimă a celei patimi. După cum ne spun toți istoriografii, beția a fost cauza morții sale grabnice, căci a murit în florea vieții beat fiind. În beția comitea el cele mai grozave fapte; în beția a ucis pe Clitus, amicul său cel mai bun, care îi scăpase viața, și într'o astfel de stare a dat el foc mândrului orașu Persepolis. Patima această se pare că a moștenit-o el dela tatăl său, căci după cum ni spune Plutarch, oratoriu Demostenes, unul din cei mai mari inimi ai lui Filip, se fia d'is odată, când i s'a spus că Filip putea mult bea, că această nu-i o însușire a unui cap încoronat, ci a unui burete. După ce s'a despărțit Filip de soția sa Olimpia, adevă de mama lui Alexandru, s'a însurat de a doua oră. Atuncea Attalus i-a dorit lui Filip un moștenitor la tron legitim. Din cauza această s'a mânia Alexandru într'atata, încât i-a aruncat un pocăl în cap. Filip, care a voit să scotă sabia, a picat sub masă. „Uitați-vă, Macedonenilor, la acest vitez, care

vea să purcedă la Asia”, ține Alesandru, „și nu pte ajunge nici dela o masă la alta fără să cadă”.

Și Petru cel mare sémăna forte cu Alesandru, deși numai în privința bețutului. În beția a scos odinoră țarul sabia asupra protegiatului său Lefort. Lefort însă, care era un uriaș mai mare decât țarul, n'a pățit ca Clitus, ci la momentu i-a scos arma din mână. Țarul care s'a trețit îndată, l'a rugat de ertare, ținându: „Rusia o pot stăpani, pe mine nu!”

Despre beția lui Hercule ne povestesc Macrobius, că pocălul său de bețut era atât de colosal, încât îi servia totodată și de luntre pe mare. Homer spune, că pocălul lui Nestor era atât de mare, că decă era plin, un om cu anevoa îl putea rădica; bătrânul Nestor îl bea însă dintr'o dușcă. Darius, regele Persilor, și-a pus un epitaful, în care se laudă că a fost un bețiv mare. Și fiul său l'a imitat în beția, și ținea că deorece pte consuma atăta bețutură, el e mai demn de a purta coróna, decât fratele său mai mare Artaxerxes. Într'o scrisore către Spartanii, pe cari voia să-i ațte contra fratelui său, ține: „Eu am o inimă mai bună decât el, sunt un filosof mai bun, pricep magica mai bine, beu mai mult, și pot suporta vinul mai ușor decât densusul!” (Va urma)

Mulțămită publică.

Pentru icóna brodată cu multă desteritate de nepoțica și amabila d-șora Eugenia Cinra ca cadou de Pascal, cari ați bine-voit a-o dedica societății minerarilor „Concordia” aducă această mulțămită publică pr. onor. d-ne protopopese Anna Gall președinta Reuniunii Femeilor Române din Abrud și juru, asigurându totodată, că pe lângă scopul măreț și sântu de a înființa o școlă de fete veți afla totdeuna sprijinitori.

Scopul este aprópe de realizare, puțin timp încă și pre lângă activitatea energetică și neobosită, ce a dezvoltat și desvolțat, veți ajunge ținta doririlor de mult așteptată. Înainte cu Dumneșu!

Bucium-cerbu, în ziua de Pascal 1887.

Pentru societatea min. „Concordia”.

Danciu, directoru.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a „Gaz. Trans.”)

VIENA, 21 Aprilie. — În ședința plenară comună a deputațiilor cvotelor s'a autenticat protocolul final. — Ministrul comun de răboiu și-a luat din considerațiune de sănătate un concediu de șese săptămâni mergendu în Tirolul sudic.

FILIPOLU, 21 Aprilie. — Consulul general englez a dat în onorea regenților un prând diplomatic, toastă pentru națiunea bulgară, care prin energia și virtuțile ei răboinice s'a dovedit demnă de independență, a încurajat pe Europa să i stea în ajutor spre a se opune pretențiilor colosului rusesc.

DIVERSE.

Poliția și fotografiile. — Este cunoscut, că fiacre administrațiune polițienescă cum se cade are între mijlocele ei de urmărire și câte un album, care e plin cu fotografiile acelor indiviți, cari au sciut într'un mod ore care se atrag deosebita atențiune a poliției asupra lor. Aceste fotografii se produc la noi și în cele mai multe state europene „ședendu” individul într'o poziție regulată și perfecțiunea lor mai mare ori mai mică naturală că nu atârna cătuși de puțin dela pozițiunea obiectelor. În Anglia și în America s'a sciut face poliția la fotografiare independentă cu totă serioșitatea, precum istorisește „Figaro”, de liberul concurs al domnilor criminali. Minunata executare a figurilor, luate de repețe ori, asigură în Anglia un rezultat satisfăcător. În America însă, unde fiecare agent polițienesc este totodată și fotograf și printr'un aparat admirabil scie fice trăsurile feții persoanelor suspecte, fără ca ele să aibă cea mai mică presimțire despre această, li s'a făcut domnilor pungași aprópe imposibil a nu se afla în mâinile sfântului Hermandad cel puțin în effigie. În anumite case de bancă este aședată în ascuns câte o cameră polițienescă secretă astfel, că casierul printr'o apăsare a unui buton pte fotografia pe fiecare individ, chiar cu prada în mână, care dintr'un motiv ore-care doresce a se departa dela cassă mai repede decât de obicei omeni cinstiți — un argument iresistibil. S'și inchipuiască cineva, ce scene minunate eterniseză astfel de fotografii momentane. În potriiva sciinței criminale va păși în luptă sciința polițienescă și decă nu se face această încă pretundenți și a-facerea pupgașilor merge încă bine, nu este vina autorului acestor comunicări, carele cu armele sale va scote din pâne pe toți agenții polițienesci secreți.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu Dr. Aurel Mureșianu

Cursul la bursa de Viena din 20 Aprilie st. n. 1887.

Table with financial data for the Vienna stock exchange, including bond prices and interest rates.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficiala dela 7 Aprilie st. v. 1887.

Table with financial data for the Bucharest stock exchange, listing various securities and their prices.

Cursul pietei Braşov

din 21 Aprilie st. n. 1887.

Table with market prices for Braşov, including exchange rates for various currencies and commodities.

4738/1886. t. k. sz.

Arveresi hirdetményi kivonat.

Legal notice regarding property auctions in the district of Fogaras, detailing the process and terms.

Publicaţiune.

Public notice regarding a market in Cernat, mentioning dates and products for sale.

Antistea comunala.

Avisu d-loru abonati!

Notice to subscribers regarding subscription fees and administrative details.

Mersulu trenurilor

Validabil dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia Predealu-Budapesta si pe linia Teiuşu-Aradu-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table showing train schedules and fares for routes between Predeal, Budapest, Teiuş, and Arad, including departure times and prices.

Nota: Orele de noapte sunt cele dintre liniile grose.